

08.09.2023

Dnro 203/03.04.04.00.04/2023

Valittaja	Kaukotek Oy
Vastapuoli	Turun kaupunki
Asia	Hankinta-asia; hankintapäätöksen täytäntöönpanon salliminen
Päätös, josta valitetaan	Turun kaupungin konsernihallinnon kansliapäällikön hankintapäätös 24.4.2023 § 130

Hankintamenettely ja asian käsittely markkinaoikeudessa

Turun kaupunki (jäljempänä myös hankintayksikkö) on julkaissut 4.11.2022 EU-hankintailmoituksen Turun kaupungin päiväkotien uudisrakennusten elinkaari- ja vuokrahankkeen valmistelu- ja kilpailutusvaiheen konsulttipalveluhankinnasta.

Turun kaupungin konsernihallinnon kansliapäällikkö on hankintapäätöksellään 24.4.2023 §130 valinnut konsulttipalveluiden palveluntarjoajan.

Kaukotek Oy (jäljempänä myös valittaja) on tehnyt markkinaoikeudelle kysymyksessä olevaa hankintaa koskevan valituksen, jossa se on muun ohella vaatinut edellä todetun hankintapäätöksen kumoamista.

Turun kaupunki on pyytänyt, että markkinaoikeus sallii kysymyksessä olevan hankintapäätöksen täytäntöönpanon.

Valittaja on antanut täytäntöönpanon sallimista koskevasta hankintayksikön vaatimuksesta lausuman, jossa se on ilmoittanut vastustavansa täytäntöönpanon sallimista.

Markkinaoikeuden ratkaisu

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 151 §:n 1 momentin mukaan valituksen tultua vireille markkinaoikeus voi kieltää, keskeyttää tai sallia hankintapäätöksen täytäntöönpanon taikka määrätä hankintamenettelyn muutoin keskeytettäväksi väliaikaisesti markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Pykälän 2 momentin mukaan päättäessään 1 momentissa tarkoitettusta toimenpiteestä markkinaoikeuden tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei toimenpiteestä aiheudu vastapuolelle tai muiden oikeuksille tai yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat.

Hankintayksikkö on vaatinut, että markkinaoikeuden sallii hankintapäätöksen täytäntöönpanon markkinaoikeuskäsittelystä huolimatta.

Hankintayksikkö on perusteluina hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimiselle esittänyt muun ohella, että hankintapäätöksen täytäntöönpanon kieltäminen aiheuttaa yleiselle edulle ja muiden oikeuksille enemmän vahinkoa kuin täytäntöönpanon salliminen. Elinkaarimallilla kilpailutettavaksi aiottavat päiväkotirakennukset ovat elinkaarensa päässä ja niistä tehtyjen kuntotutkimusten ja sisäilmaselvitysten perusteella on selvää, että tarve uusille tiloille on välitön. Rakennusten tekninen käyttöikä vaatii välittömiä toimenpiteitä, ja lisäksi rakennuksissa on niiden valmistumisajankohdalle tyypillisiä rakenteita, jotka nykyään ovat kiellettyjä, vastoin hyvää rakennustapaa toteutettuja tai vähintäänkin riskialttiita. Näiden rakennusten kunnostaminen ei ole teknistaloudellisesti järkevää tai se on jopa mahdotonta. Rakennukset tullaan purkamaan.

Hankintayksikön mukaan päiväkotireformissa mukana olevat päiväkodit toimivat tyypillisesti rakennuksissa, josta useimmat ovat saavuttaneet peruskorjauksikäsä jo vuosia sitten. Tällaiset rakennukset ovat usein moniongelmaisia. Päiväkotireformin kilpailutuksen viivästyminen aiheuttaa lisäksi merkittävää haittaa kolmansien oikeuksille, koska uusien päiväkotien rakentamisaikataulu viivästyy valituksen takia huomattavasti. Tämä aiheuttaa sen, että lapsien siirtyminen jaksotetusti reformin aikataulun mukaisesti väistöön viivästyy ja lisäksi he joutuvat olemaan väistötiloissa huomattavasti suunniteltua pidempään. Väistötilaratkaisut ovat aina tilapäisiä, joten ne eivät vastaa kaikilta ominaisuuksiltaan ja toiminnallisuuksiltaan pysyviä päiväkotirakennuksia. Hankkeen viivästyminen aiheuttaa haittaa ja vaivaa suoraan 1793 lapsen ja heidän perheidensä elämään.

Valittaja on lausumassaan vastustanut hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimista.

Valittaja on esittänyt muun ohella, että kiinteistön omistajalla on rakennuksia koskeva huolehtimisvastuu. Kiinteistön omistajan on aloitettava hankinta joko pysyvien tilojen tai väistötilojen osalta riittävän ajoissa. Hankintayksikkö on ilmoittanut kiinteistöjen saavuttaneen peruskorjauksien jo vuosia sitten. Hankintayksikkö ei siten ole täyttänyt kiinteistönpidon huolehtimisvelvoitetta, mikä laiminlyönti ei voi olla perusteena hankintasäännösten vastaisen hankintapäätöksen täytäntöönpanoon valituksesta huolimatta.

Markkinaoikeus toteaa, että hankintayksikkö on vaatinut, että markkinaoikeus sallii hankintapäätöksen täytäntöönpanon markkinaoikeuskäsittelyn aikana.

Valittaja on lausumassaan vastustanut hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimista.

Markkinaoikeus toteaa ensin järjestyksen vuoksi, että välipäätöksellään se ottaa kantaa edellä todettuun hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimista koskevaan hankintayksikön vaatimukseen ja valituksen tutkimatta jättämistä koskevat ja muut pääasiavaatimukset tulevat ratkaistavaksi vasta pääasian ratkaisemisen yhteydessä.

Hankintapäätöksen täytäntöönpanon viivästyisestä aiheutuu hankintayksikölle ja hankintapäätöksessä valitulle tarjoajalle lähtökohtaisesti aina jossain määrin haittaa, jota ei sellaisenaan kuitenkaan ole pidettävä hyväksyttävänä perusteena hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimiselle. Lisäksi kilpailutusta valmisteltaessa on jossain määrin varauduttava myös viivästyksiin ja niistä aiheutuviin seurauksiin, eikä pelkästään suunnitellun aikataulun lykkääntyminen valituksen johdosta muodosta perustetta hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimiselle ja siten sille, ettei valittajilla ole mahdollisuutta vedota hankintalain 154 §:n 1 momentin 1–3 kohdan mukaisiin ensisijaisiin oikeussuojakeinoihin.

Hankintayksikkö on perustellut hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimista sillä, että hankintapäätöksen täytäntöönpanon kieltäminen aiheuttaa yleiselle edulle ja muiden oikeuksille enemmän vahinkoa kuin täytäntöönpanon salliminen. Tältä osin hankintayksikkö on viitannut siihen, että elinkaarimallilla kilpailutettavaksi aiottavat päiväkotirakennukset ovat elinkaarensa päässä ja niistä tehtyjen kuntotutkimusten ja sisäilmaselvitysten perusteella on selvää, että tarve uusille tiloille on välitön.

Nyt kysymyksessä oleva hankinta on koskenut julkaistun hankintailmoituksen mukaisesti hankintayksikön päiväkotien uudisrakennusten elinkaari- ja vuokrahankkeen konsulttipalveluita. Tarjouspyynnössä hankinnan kohde on määritelty seuraavalla tavalla:

”Yhteensä 12 päiväkotikohteen toteuttamiseen tähtäävä konsulttipalveluhankinta. Päiväkotien elinkaari- ja vuokrahankkeen valmistelu- ja kilpailutusvaiheen projektinjohtoteknisen-, taloudellisen- ja juridisen palvelun hankinta”.

Tarjouspyynnön kohdassa Palvelukuvaus on hankinnan kohteesta todettu vielä seuraavaa:

”Turun kaupunki toteuttaa tulevina vuosina mittavan päiväkotiverkon ajanmukaistamishankkeen, johon sisältyy seitsemän päiväkotirakennuksen laajuinen elinkaarihanke ja viiden päiväkotirakennuksen hankinta vuokratilailutuksena.

Nyt toteutettavan hankinnan kohteena on elinkaari- ja vuokrahankeeseen valmistelu- ja kilpailutusvaiheen projektinjohtoteknisen-, taloudellisen- ja juridisen palvelun hankinta.”

Markkinaoikeus katsoo, että hankinta ei hankintailmoituksen, tarjouspyynnön ja hankintayksikön esittämän selvityksen perusteella koske suoraan uusien päiväkotirakennusten rakentamista tai vuokraamista taikka mahdollisten käytöstä poistuvien tai poistettavien päiväkotirakennusten väistötilojen hankintaa. Hankintayksikkö ei myöskään ole esittänyt selvitystä siitä, että nyt kysymyksessä olevan teknisiä-, taloudellisia ja juridisia konsulttipalveluita koskevan hankinnan viivästyminen markkinaoikeuskäsittelyn vuoksi estäisi hankintayksikköä tilanteen niin vaatiessa järjestämästä päivähoidolle uusia pysyviä tiloja tai väistötiloja. Edellä todetun huomioon ottaen markkinaoikeus katsoo, että hankintapäätöksen täytäntöönpanon estyminen markkinaoikeuskäsittelyn aikana ei aiheuta yleisen edun kannalta suurempaa haittaa kuin toimenpiteen edut olisivat. Näin ollen markkinaoikeus hylkää Turun kaupungin vaatimuksen valituksenalaisen hankintapäätöksen täytäntöönpanon sallimisesta markkinaoikeuskäsittelyn aikana.

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 165 §:n mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 168 §:n 1 momentin nojalla markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää.

Valitusosoitus on liitteenä.

Markkinaoikeustuomari

Ville Parkkari

Tämä asiakirja on sähköisesti varmennettu tuomioistuimen asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Kaukotek Oy; maksutta
Turun kaupunki; maksutta

VALITUSOSOITUS (hankinta-asiat)

Markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Kuitenkin päätökseen, jolla markkinaoikeus on määrännyt hankintayksikön maksamaan valtiolle seuraamusmaksun, saa hakea muutosta valituslupaa pyytämättä valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen**.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta markkinaoikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** markkinaoikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanotto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos kysymyksessä on asianosaisen suostumuksen perusteella tapahtuva sähköinen tiedoksianto, tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jolloin asiaa koskeva viesti on viestin vastaanottajan vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos päätös on toimitettu todisteellisena sähköisenä tiedoksiantona hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa, tiedoksisaantipäivä on päivä, jolloin asiakirja on noudettu sähköisestä asiointipalvelusta.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä myös sähköpostia tai sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen tuomioistuimen aukioloajan päättymistä. Aukiolo päättyy kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite:

Postiosoite:	Käyntiosoite:	Käyntiosoite 1.2.2021 alkaen:
PL 180	Fabianinkatu 15	Paasivuorenkatu 3
00131 Helsinki	00130 Helsinki	00530 Helsinki

Faksi: 029 564 0382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:

[https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/#/](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/)

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*);
- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- kun valittamiseen vaaditaan valituslupa, peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- markkinaoikeuden päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta (esimerkiksi vastaanotto- tai saantitodistus);
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimustensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle tai markkinaoikeudelle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja. Valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa.

Valituksen käsittelystä perittävät maksut

Valituksen käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa tarkemmin säädetään.